

2009. április 24., péntekig

A Bizottság közösségi jog alkalmazásának nyomon követéséről szóló 25. éves jelentése (2007)

P6_TA(2009)0335

Az Európai Parlament 2009. április 24-i állásfoglalása a Bizottságnak a közösségi jog alkalmazásának nyomon követéséről szóló 25. éves jelentéséről (2007) (2008/2337(INI))

(2010/C 184 E/24)

Az Európai Parlament,

- tekintettel „A Bizottság 25. éves jelentése a közösségi jog alkalmazásának ellenőrzéséről (2007)” című dokumentumra (COM(2008)0777),
- tekintettel a SEC(2008)2854 és SEC(2008)2855 bizottsági belső munkadokumentumokra,
- tekintettel „Az eredmények Európája – a közösségi jog alkalmazása” című, 2007. szeptember 5-i bizottsági közleményre (COM(2007)0502),
- tekintettel a közösségi jog megsértése tekintetében a panaszossal való viszonyról szóló, 2002. március 20-i bizottsági közleményre (COM(2002)0141),
- tekintettel 2008. február 21-i állásfoglalására a Bizottságnak a közösségi jog alkalmazásának figyelemmel kíséréséről szóló 23. éves jelentéséről (2005) ⁽¹⁾,
- tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére és 112. cikkének (2) bekezdésére,
- tekintettel a Jogi Bizottság jelentésére és a Petíciós Bizottság véleményére (A6-0245/2009),

1. sajnálatát fejezi ki, amiért a korábbi gyakorlattól eltérően a Bizottság nem adott választ a Parlament előző állásfoglalásaiban, különös tekintettel a fent említett 2008. február 21-i állásfoglalásában felvetett kérdésekre; megállapítja, hogy nem történt javulás az átláthatóság, a források és az eljárások hosszúságát érintő három fontos kérdésben;

2. emlékezteti a Bizottságot az elmúlt években megfogalmazott kérésekre, nevezetesen arra, hogy

- a polgároknak történő segítségnyújtás érdekében sürgősen vizsgálja meg a számukra rendelkezésre álló különböző panasztételi mechanizmusokat érthetően bemutató rendszer felállításának lehetőségét, amely lehet egy közös európai uniós portál vagy egy „egyablakos” online elérhetőség;
- fogadjon el közleményt, amely megadja a közösségi jog megszegésére vonatkozó tagállami felelősség értelmezését, beleértve az igazságszolgáltatás területén bekövetkező jogsértéseket is, és segítse ezzel a polgárok hatékonyabb hozzájárulását a közösségi jog alkalmazásához;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2008)0060.

2009. április 24., péntekig

3. felhívja ezért a Bizottságot, hogy

- tartsa magát a fent említett 2002. március 20-i közleményében tett vállalásaihoz, amelyek értelmében nyilvánosságra hozza a Szerződés megsértésére vonatkozó valamennyi határozatát⁽¹⁾, mivel e határozatok közzététele, egészen a panasz beérkezéséig számítva, majd az ezt követő további lépések vonatkozásában is elengedhetetlen eszközként szolgál a politikai beavatkozás megakadályozására a Szerződés megsértésére vonatkozó esetek kezelésében;
- mint ahogy azt a Parlament már több ízben kérte, küldjön számára világos és kimerítő adatokat a különböző főigazgatóságokon a Szerződés megszegésére vonatkozó esetek feldolgozására elkülönített forrásokról;
- fontolja meg a kötelességeit nem teljesítő tagállammal szembeni hivatalos értesítés kibocsátására vonatkozó egyszerűsített és kevésbé bürokratikus eljárás bevezetését, amely lehetővé teszi, hogy rövid időn belül érezhető legyen ezen intézkedés hatékonysága;

ezenkívül sürgeti a Bizottságot, hogy határozottan alkalmazza az EK-Szerződés 228. cikkét, a Bíróság által hozott ítéletek helyes végrehajtásának biztosítása érdekében;

4. tudomásul veszi, hogy a Bizottság a 2007. szeptember 5-i közleményében foglaltaknak megfelelően⁽²⁾ a vizsgált éves jelentésében ismertette azokat az elsőbbséget élvező fellépéseket, amelyeket meghatározott területekre vonatkozó panaszok és jogsértési eljárások kezelése terén kíván fogantatosítani; kedvezőnek értékeli azokat a nyilatkozatokat, melyek szerint továbbra is elsőbbséget fognak élvezni „az alapvető jogokat és a szabad mozgást nagymértékben befolyásoló problémák”⁽³⁾; hangsúlyozza, hogy sürgős és határozott fellépésre van szükség e területeken, mivel egyes tagállamokban gyakorivá váltak a rasszizmushoz és idegengyűlölethez kapcsolódó erőszakos cselekmények; szintén üdvözli, hogy elsőbbséget élveznek az „olyan jogsértések, melyek eredményeként a polgárok jelentős mértékben vagy ismétlődően közvetlen károsodásnak vannak kitéve, vagy életminőségük jelentős mértékben romlik”⁽⁴⁾; felhívja a Bizottságot, hogy gyorsítsa fel azon jogsértési eljárások megoldását és adott esetben lezárását, amelyek gátolják, hogy a tagállamok befektessenek az európai gazdasági fellendülési terv megvalósítását érintő infrastruktúrákba; kéri a Bizottságot, hogy juttassanak el az illetékes parlamenti bizottságokhoz egy, az időpontokat és a lejáratú időket tartalmazó, az ezeken a területeken tervezett célzott tevékenységekre vonatkozó részletes tervet;

5. tudomásul veszi, hogy a 2007-es új jogsértési esetek közül 1 196 azért indult, mert elmaradt a közösségi irányelveket átültető nemzeti intézkedések közzlése; elfogadhatatlannak tartja, hogy a Bizottság 12 hónapot⁽⁵⁾ ad magának arra, hogy az intézkedések közzlése tagállamok általi elmulasztására vonatkozó esetekkel foglalkozzon és kéri a Bizottságot, hogy irányozzon elő automatikus és azonnali fellépéseket az olyan típusú esetekre, amelyek semmilyen elemzést vagy értékelést nem kívánnak meg;

6. úgy véli, hogy még nem állnak rendelkezésre egyértelmű eljárások, amelyekkel a Bíróságnál panaszt lehet emelni egy adott tagállam ellen a közösségi jog azóta már orvosolt megsértése miatt, és a korábbi hibák, illetve mulasztások miatt kártérítést lehet kapni; szorgalmazza, hogy a Bizottság (2010 végéig) tegyen új javaslatokat a jelenlegi jogsértési eljárás kiegészítése érdekében olyan módon, hogy azok figyelembe vegyék e méltánytalan helyzetet;

⁽¹⁾ 12. pont: „A Bizottságnak a Szerződés megszegésére vonatkozó határozatait meghozataluktól számított egy héten belül közzé kell tennie a Főtitkárság alábbi internetes oldalán: http://europa.eu.int/comm/secretariat_general/sgb/droit_com/index_en.htm#infractions. Egy tagállam számára indokolással ellátott vélemény küldésére vagy egy ügy Bírósághoz utalására vonatkozó határozatot sajtóközleményben közzé kell tenni, hacsak a Bizottság másképp nem dönt.”

⁽²⁾ 3. pont: „A Bizottság az e prioritásokkal kapcsolatos fellépéseit 2008-tól kezdve éves jelentéseiben ismerteti és értelmezi.”

⁽³⁾ COM(2008) 0777, 9. o.

⁽⁴⁾ Ibid.

⁽⁵⁾ „Az átültető intézkedések bejelentésének elmulasztása esetén törekedni kell arra, hogy a felszólító levél kiküldése és az ügy megoldása vagy a Bírósághoz utalása között ne teljen el 12 hónapnál hosszabb idő.” (COM(2007)0502).

2009. április 24., péntekig

7. megjegyzi, hogy a Bizottság által a 2007-es közleményében javasolt új munkamódszer értelmében a Bizottsághoz beérkező információkéréseket és panaszokat közvetlenül továbbítanák az érintett tagállamoknak „amennyiben egy kérdés a tagállam ténybeli vagy jogi álláspontjának tisztázását igényli. (...) A tagállam rövid határidőt kapna arra, hogy az érintett polgárokkal vagy vállalkozásokkal közvetlenül tisztázza a szükséges kérdéseket, tájékoztassa őket és megoldja a problémákat, valamint tájékoztassa a Bizottságot”⁽¹⁾;

8. tudomásul veszi, hogy a Bizottság elindította az EU kísérleti projektet, melynek célja az új munkamódszer ellenőrzése több tagállamban. A 2008 áprilisában indult programban 15 tagállam vesz részt és az első év értékelése után a projektet a többi tagállamban is bevezethetnék;

9. megjegyzi, hogy ugyanakkor önkéntes projektről van szó, amely bizonyos kétségeket és konkrét kérdéseket vetett már fel (amint az a fent említett, 2008. február 21-i állásfoglalásában szerepel);

10. különösen arra vár választ a Bizottságtól, hogy a források hiánya a tagállamokban nem értékelhető-e e közösségi jog alkalmazásának ellenőrzése terén jelentkező tényleges problémákra utaló, aggodalomra okot adó jeleként; ezenkívül arra kéri a Bizottságot, hogy a projekt értékelésekor ellenőrizze az alábbi kérdéseket és számoljon be róluk a Parlamentnek:

— a panaszos kapott-e a Bizottságtól a panaszának kezelésére vonatkozó világos és kimerítő magyarázatot; az új módszer hatékonyan hozzájárult-e ügyének megoldásához és nem lett-e az a következménye, hogy felmentette a Bizottságot a „szerződés őreként” betöltött felelőssége alól;

— az új módszer nem késleltette-e tovább a Szerződés megszegése miatt indított eljárást, amely már most rendkívül hosszú és meghatározatlan idejű;

— a Bizottság elnézőnek mutatkozott-e a tagállamokkal szemben az általa megjelölt határidő tiszteletben tartása tekintetében (10 hét), és a határidő lejártakor egyértelmű tájékoztatást nyújtott-e az érintett tagállamoknak a jövőbeli tevékenységeiről, és azok időkeretéről, annak érdekében, hogy gyorsan végleges megoldást lehessen biztosítani az állampolgároknak;

— az a tény, hogy csupán 15 önként jelentkező országban alkalmazták az EU kísérleti projektet, nem jelentette-e azt, hogy kevesebb figyelmet szenteltek a projektben nem szereplő tagállamok által a Szerződés megszegésére vonatkozó esetek kezelésének;

11. tudni szeretné, hogy az EU kísérleti projekt alkalmazásának és az az ebből következő jogsértési eljárások kezelésével kapcsolatos munkamennyiség csökkenésének köszönhetően a Bizottság szisztematikusan és még kimerítőbb módon vizsgálja-e meg az irányelvek átültetését a nemzeti jogrendszerekbe;

12. választ vár a Bizottságtól arra, hogy az uniós kísérleti projekt befolyásolta-e a projektben érintett tagállamokkal és a nem résztvevő tagállamokkal folytatott tömbösített megbeszéléseket (package meetings), figyelembe véve azt, hogy az ilyen megbeszélések a jogsértési eljárások kezelésének és megoldásának legfőbb eszközei;

13. úgy véli, hogy az uniós polgároknak a Bizottságtól azonos szintű átláthatóságot kellene elvárniuk függetlenül attól, hogy hivatalos formában tesznek panaszt, vagy a Szerződés szerinti petíciós jogukat gyakorolják; kéri ezért, hogy a Petíciós Bizottság rendszeres és világos tájékoztatást kapjon a nyílt petícióval párhuzamosan lefolytatott jogsértési eljárások különböző fázisairól, illetve ha ez nem lehetséges, a Tanáccsal egyenrangú félként férhessen hozzá a Bizottság adott adatbázisához;

⁽¹⁾ COM(2007)0502, 8. o.

2009. április 24., péntekig

14. emlékezteti a Bizottságot arra, hogy minden olyan levelezést, amely valószínűleg a közösségi jog tényleges megsértésére utalhat, panaszként kell nyilvántartásba venni, kivéve, ha az említett, 2002. március 20-i közlemény mellékletének 3. pontjába tartozó rendkívüli körülmények állnak fenn;

15. megjegyzi, hogy a Bizottság kijelentette, hogy egy olyan alapvető irányelv, mint az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ gyakorlati szempontból egyetlen tagállamban sem került megfelelő módon átültetésre; megjegyzi, hogy a Bizottsághoz több mint 1 800 egyéni panasz érkezett be ezzel az irányelvvel kapcsolatban, 115-öt iktattak panaszként és 5 jogsértési ügyet indítottak az irányelv nem megfelelő alkalmazása miatt⁽²⁾; elismeri, hogy a Bizottság hatékonyan és nyitott szellemben működött együtt a Parlamenttel a 2004/38/EK irányelv vonatkozásában; elfogadja a Bizottság által javasolt megközelítést, amely értelmében az irányelvet folyamatosan és mélyrehatóan felül kell vizsgálni, a 2009 első felében kiadandó iránymutatások alapján segítséget kell nyújtani a tagállamoknak az irányelv teljes és megfelelő alkalmazásában, valamint jogsértési eljárást kell indítani azon tagállamok ellen, amelyek jogalkotása nem felel meg az irányelvnek; aggodalmát fejezi ki azonban azzal kapcsolatban, hogy a Bizottság képes-e betölteni saját, a „Szerződés őreként” betöltött szerepét, valamint hogy a Parlamentnek lehetősége nyílik-e arra, hogy a Bizottság különféle szolgálataihoz beérkezett panaszok nyilvántartására vonatkozó politikát ellenőrizhesse;

16. sürgeti a Bizottság valamennyi szolgálatát, hogy minden előzetesen meghatározott határidő lejártakor (felszólító levél, indokolással ellátott vélemény, Bírósághoz fordulás, az ügy lezárása) teljes mértékben tájékoztassák a panaszosokat a panaszuk fejleményeiről, szükség esetén tegyenek javaslatot az ügy alternatív vitarendezési mechanizmusok alkalmazásával történő kezelésére, indokolják meg a határozataikat, és teljes részletességgel közölik ezeket az indokokat a panaszossal a fent említett 2002. évi közleményben megállapított elveknek megfelelően;

17. üdvözli a polgároknak szóló összefoglalók Bizottság részéről történő fokozatos bevezetését, amelyeket a legfontosabb bizottsági javaslatokkal együtt tesznek közzé; javasolja, hogy az összefoglalókat egyetlen hozzáférési ponton keresztül tegyék elérhetővé, és elfogadhatatlannak tartja, hogy az összefoglalók eltűnnek, amikor lezárul a jogalkotási eljárás, holott éppen akkor lennének a legfontosabbak a polgárok és a vállalkozások számára;

18. emlékeztet arra, hogy a Tanácsnak ösztönöznie kell a tagállamokat az irányelvek és a nemzeti jogba való átültetésre irányuló intézkedések közötti megfelelést szemléltető táblázatok elkészítésére és közzétételére; hangsúlyozza, hogy e táblázatok lényeges szerepet játszanak abban, hogy a Bizottság hatékonyan ellenőrizni tudja valamennyi tagállamban a végrehajtott intézkedéseket;

19. csalódottan jegyzi meg, hogy ebben a parlamenti ciklusban nem történt jelentős előrelépés a Parlamentnek a közösségi jog alkalmazásának felügyeletében betöltendő alapvető szerepével kapcsolatban; úgy véli, hogy a jogsértési eljárások rangsorolása a Bizottság által nem csupán technikai, hanem politikai döntések eredménye, amelyek esetében jelenleg nem létezik semmilyen külső ellenőrzés, és nem érvényesül az átláthatóság; kéri, hogy sürgősen hajtsák végre az európai parlamenti reformmal foglalkozó munkacsoport vonatkozó reformjavaslatait, amelyek javítják a Parlament saját kapacitásait a közösségi jog alkalmazásának ellenőrzése terén; e tekintetben támogatja a bizottsági elnökök értekezletének 2009. március 25-i határozatát;

20. nagyobb együttműködést sürget a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament, valamint azok parlamenti képviselői között az európai ügyek nemzeti szinten történő hatékony ellenőrzésének ösztönzése és növelése, valamint az információáramlás előmozdítása érdekében, különösen a közösségi jogi aktusok elfogadásakor; úgy ítéli meg, hogy a közösségi jog alkalmazásának ellenőrzésében a nemzeti parlamentek képviselői fontos szerepet játszanak és ezáltal segítik az Európai Unió demokratikus legitimitásának megerősítését, valamint közelebb hozzák azt a polgárokhoz;

⁽¹⁾ HL L 158., 2004.4.30., 77. o.

⁽²⁾ „Az irányelv alkalmazásának harminc hónapjában a Bizottsághoz több mint 1 800 egyéni panasz, a Parlament részéről 40 kérdés, továbbá 33 petíció érkezett az alkalmazással kapcsolatban. A Bizottság 115 panaszt vett nyilvántartásba és öt jogsértési ügyet indított az irányelv helytelen alkalmazása miatt”. – Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról szóló 2004/38/EK irányelv alkalmazására vonatkozó, az Európai Parlamenthez és a Tanácshoz intézett bizottsági jelentés (COM(2008)0840), 9. o.

2009. április 24., péntekig

21. emlékeztet a Tanács azon ígéretére, hogy ösztönözni fogja a tagállamokat az irányelvek és a nemzeti jogba való átültetésre irányuló intézkedések közötti megfelelést szemléltető táblázatok elkészítésére és közzétételére; hangsúlyozza, hogy ezek a táblázatok alapvető fontosságúak annak érdekében, hogy a Bizottság valamennyi tagállamban hatékonyan felügyelhesse a végrehajtási intézkedéseket; eltökélt szándéka, hogy társjogalkotóként megtegyen minden szükséges lépést annak biztosítása érdekében, hogy az e táblázatokra vonatkozó rendelkezéseket a jogalkotási folyamat során ne töröljék a bizottsági javaslatok szövegéből;

22. megjegyzi, hogy a nemzeti bíróságoknak kulcsfontosságú szerepük van a közösségi jog alkalmazásában, és teljes mértékben támogatja a Bizottság törekvéseit, hogy a nemzeti bírók, a gyakorló jogászok és a nemzeti hatóságok tisztviselői és köztisztviselői számára kiegészítő képzéseket alakítson ki; hangsúlyozza, hogy ez a támogatás alapvető jelentőségű az új tagállamokban, különösen ami a jogi információhoz és jogi kiadványokhoz való hozzáférést illeti valamennyi hivatalos nyelven; hangsúlyozza, hogy támogatni kell a nemzeti bíróságok közösségi joggal kapcsolatban hozott döntéseit tartalmazó adatbázisok jobb elérhetőségét;

23. bátorítja a Bizottságot, hogy folytassa az uniós szintű kollektív jogorvoslati mechanizmusok vizsgálatát annak érdekében, hogy véghezvigye a fogyasztóvédelmi és a versenyjog területén folyamatban lévő kezdeményezéseket; úgy véli, hogy a közösségi jog hatékony alkalmazásának javítása érdekében a polgárok, köztük a petíciók benyújtói használhatnák e mechanizmusokat;

24. felszólítja a Bizottságot, hogy biztosítson fokozottabb prioritást a környezetvédelemmel kapcsolatos közösségi jognak tekintettel a jelentésében leírt aggasztó fejleményekre és az erre a területre vonatkozó számos petícióra, valamint ebben az összefüggésben azt javasolja, hogy a végrehajtások ellenőrzését fokozzák, és bocsássák az érintett szolgálatok rendelkezésére a megfelelő forrásokat; üdvözli az Európai Közösség környezetvédelmi jogának végrehajtásáról szóló, 2008. november 18-i bizottsági közleményt (COM(2008)0773), amely az ebben az irányban tett első lépés;

25. egyetért a Bizottság értékelésével, amely szerint több megelőző jellegű intézkedésre lenne szükség, hogy elkerülhető legyen a közösségi jog tagállamok részéről történő megsértése; szorgalmazza, hogy a Bizottság fogadja el a Petíciós Bizottság külön kéréseit annak érdekében, hogy megelőzhető legyen a környezet visszafordíthatatlan károsodása; továbbá sajnálatának ad hangot, amiért a Bizottság túl gyakran válaszolja, hogy meg kell várnia az illetékes nemzeti hatóság végső határozatát, és csak azután van hatásköre az intézkedésre;

26. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, az Európai Bíróságnak, az európai ombudsmannak, valamint a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek.
